

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 27 lipca 2016 roku Sąd Rejonowy w Brzezinach w sprawie z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W. przeciwko M. C. o zapłatę oddalił w całości powództwo w sprawie.

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na ustaleniach, że pozwana w dniu 21 maja 2013 roku zawarła umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych na okres 24 miesięcy. Zgodnie z § 17 pkt 7 regulaminu świadczenia usług, którego to postanowienia stanowią część zawartej przez strony umowy, abonent może dokonywać płatności w formie gotówkowej lub bezgotówkowej.

Wierzyciel wystawił w dniu 26 lipca 2014 roku fakturę na kwotę 174,20 złotych płatną do dnia 11 sierpnia 2014 roku. Należność została określona jako zwrot ulgi uzyskanej przy zawarciu przedmiotowej umowy, a to z uwagi na jej rozwiązanie ze względu na niewywiązywanie się pozwanej z warunków umowy. Pozwana zaprzestała bowiem dokonywania opłat w punkcie obsługi abonenta operatora telekomunikacyjnego, gdyż w punkcie, w którym zwykła to robić zaprzestano wykonywania przedmiotowej usługi.

Powód nabył od (...) spółki akcyjnej w W. przedmiotową wierzytelność. (...) spółka akcyjna w W. zawiadomiła pozwaną o dokonanej przez nią cesji wierzytelności.

W przeprowadzonych przez siebie rozważaniach prawnych Sąd Rejonowy wskazał, że pozwaną z (...) spółką akcyjną w W. wiązała umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych przewidziana w art. 56 ustawy z dnia 16 lipca 2004 roku prawo telekomunikacyjne. Przedmiotowe w sprawie powództwo obejmuje roszczenie dotyczące zwrotu ulgi przyznanej w wyżej wspomnianej umowie w wysokości 174,20 złotych i odsetki od tej kwoty w związku z wypowiedzeniem umowy przez usługodawczynię. Zgodnie z postanowieniami przedmiotowej umowy powódka miała jednakże prawo do opłacania świadczenia w formie gotówkowej, a skoro usługodawczyni jej to uniemożliwiła, to (...) spółka akcyjna w W. naruszyła, zdaniem Sądu Rejonowego, postanowienia zawartej z pozwaną umowy i bezzasadnie ją w związku z tym wypowiedziała. Skoro naruszenie postanowień przedmiotowej umowy było wynikiem działań usługodawczyni, to nie było zatem żadnych podstaw do obciążania pozwanej częścią przyznanej wcześniej ulgi.

Nabywca może nabyć wierzytelność tylko jeżeli ta faktycznie istnieje. W przedmiotowej sprawie pierwotna wierzycielka nie nabyła, zdaniem Sądu Rejonowego, skutecznie prawa do dochodzonej przez (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. wierzytelności, a to z racji tego, iż takowa nigdy nie powstała, a co za tym idzie powód nie mógł jej skutecznie nabyć od (...) spółki akcyjnej w W..

W związku z powyższym z mocy art. 56 ustawy z dnia 16 lipca 2004 roku prawo telekomunikacyjne w związku z art. 508 k.c. powództwo w przedmiotowej sprawie zostało przez Sąd Rejonowy w całości oddalone.

Na marginesie swoich rozważań Sąd I instancji zauważył, że nawet gdyby wypowiedzenie przedmiotowej umowy było skuteczne, to roszczenie wynikłe z uniemożliwienia starszemu i nieporadnemu człowiekowi wywiązywania się z umowy zgodnie z jego możliwościami przez wielki profesjonalny podmiot rynku telekomunikacyjnego nie mogłoby i tak zasługiwać na ochronę, jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego.

Powyższe rozstrzygnięcie w całości zaskarżyła apelacją strona powodowa, zarzucając mu naruszenie:

- błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, poprzez przyjęcie, że w przypadku zamknięcia punktu obsługi klienta operatora pozwana nie miała możliwości dokonywania opłat za usługi telekomunikacyjne, w przypadku gdy przedmiotowych opłat można dokonywać w innych punktach np. poprzez placówkę Poczty Polskiej, w punktach sprzedaży (np. w niektórych sklepach spożywczych), w banku, czy też przez Internet;

- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. (...) k.c. w związku z art. 5 k.c., poprzez przyjęcie, iż forma dokonywania zapłaty za świadczone usługi może wykraczać poza postanowienia stron i regulaminów, w przypadku gdy z istoty zobowiązania wynika obowiązek zapłaty w określony sposób. Przyjęcie, iż powód wywodzi swoje roszczenie w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego stanowi obejście ochrony roszczenia wynikającego z umowy cesji i umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych;

- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 509 § 2 k.c. w związku z art. 353 k.c., poprzez nieuwzględnienie skutków prawnych przelewu wierzytelności, w przypadku gdzie umowa cesji ma moc wiążącą wobec pozwanej, przez co powód może skutecznie wywodzić przedmiotowe roszczenie;

- naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 k.p.c., poprzez wywnioskowanie na podstawie przedstawionego materiału dowodowego, iż wierzytelność dochodzona niniejszym pozwem nie powstała, w przypadku gdy z przedstawionego materiału dowodowego wynika zobowiązanie stron, którego podstawowymi elementami są świadczenie usług i obowiązek zapłaty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Zarzuty podniesione przez powoda w sporządzonej przez niego apelacji okazały się jak najbardziej trafne. Słusznie zauważył bowiem apelujący, iż Sąd I instancji błędnie przyjął, że zamknięcie jednego z punktów obsługi klienta operatora telekomunikacyjnego powoduje możliwość wygaśnięcia obowiązku uiszczania przez pozwaną opłat za świadczone na jej rzecz usługi. Jak wynika z samej istoty przedmiotowego zobowiązania operator świadczy określone usługi na rzecz abonenta odpłatnie. Nie ma przy tym znaczenia fakt, iż abonent w rzeczywistości nie korzysta z zamówionej usługi. Opłata winna być uiszczana za samą możliwość wykorzystania danego pakietu taryfowego. Obowiązek zapłaty istnieje i wynika bezpośrednio z umowy.

Pozwana M. C. dokonała wyboru pakietu taryfowego. Z jego postanowień wynika określony sposób dokonywania płatności, możliwy do zrealizowania również w innych placówkach. Zgodnie z § 17 pkt 7 regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych obowiązującym u powódki pozwana mogła dokonywać płatności w formie gotówkowej albo w bezgotówkowej, w szczególności przelewem, kartą płatniczą, w formie polecenia zapłaty (regulamin k 60). Niedokonywanie wpłat w określony przedmiotową umową sposób świadczy o niewywiązywaniu się z przyjętych na siebie obowiązków umownych przez pozwaną.

Za niezasadną należy uznać konstatację Sądu I instancji jakoby w związku z faktem, iż zgodnie z przedmiotową umową powódka miała prawo do opłacania świadczenia w formie gotówkowej, zaś usługodawczyni jej to uniemożliwiła, to (...) spółka akcyjna w W. naruszyła, zdaniem Sądu Rejonowego, postanowienia zawartej przez strony umowy i bezzasadnie ją w związku z powyższym wypowiedziała. Nie sposób zgodzić się z twierdzeniem, że zamknięcie punktu obsługi klienta, w którym to zwykła dokonywać wpłat gotówkowym pozwana równa się uniemożliwieniu jej dokonywania opłat za zamówione przez nią świadczenie w formie gotówkowej. Możliwość taka, jak podniosła we wniesionej przez siebie apelacji strona powodowa, istniała także w innych punktach obsługi klienta, jak i poprzez placówkę Poczty Polskiej, w punktach sprzedaży (np. w niektórych sklepach spożywczych) i w placówkach bankowych. Wypowiedzenie przez (...) spółkę akcyjną w W. zawartej przez nią z pozwaną umowy należy zatem uznać, wbrew temu co przyjął Sąd I instancji, za skuteczne.

Sąd Okręgowy nie może zgodzić się również z twierdzeniem Sądu Rejonowego, a to że nawet gdyby wypowiedzenie przedmiotowej w sprawie umowy było skuteczne, to roszczenie wynikłe z uniemożliwienia starszemu i nieporadnemu człowiekowi wywiązywania się z umowy zgodnie z jego możliwościami przez wielki profesjonalny podmiot rynku telekomunikacyjnego nie mogłoby i tak zasługiwać na ochronę, jako sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Art. 5 k.c. stanowi, że nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego

nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Reguły stosowania art. 5 k.c. przez osoby stosujące prawo nakazują zachowanie szczególnej ostrożności. Organ (sąd), uznając sprzeczność żądania osoby powołującej się na prawo podmiotowe z zasadami współzycia społecznego czy też społeczno-gospodarczego przeznaczenia prawa, powinien w każdym wypadku ustalić, która konkretnie zasada została naruszona i dlaczego. Przez odwoływanie się do klauzul generalnych przewidzianych w art. 5 k.c. nie można podważać pośrednio mocy obowiązującej przepisów prawa. Taka praktyka mogłaby prowadzić do naruszenia zasady praworządności w demokratycznym państwie prawnym, a w życiu gospodarczym - do podważenia pewności obrotu, która w gospodarce rynkowej ma szczególne znaczenie [C. J. (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, wyd. II, komentarz do art. 5 k.c.]. Mając na względzie powyższe, przedmiotowa konstatacja Sądu I instancji jakoby roszczenie wynikłe z uniemożliwienia starszemu i nieporadnemu człowiekowi wywiązywania się z umowy zgodnie z jego możliwościami przez wielki profesjonalny podmiot rynku telekomunikacyjnego nie mogłoby i tak zasługiwać na ochronę, jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, nie może być w żadnej mierze uznana za zasadną. Raz jeszcze należy podkreślić, iż nie sposób zgodzić się z twierdzeniem, że zamknięcie punktu obsługi klienta, w którym zwykła dokonywać wpłat gotówkowych pozwana równa się uniemożliwieniu jej dokonywania opłat za zamówione świadczenie w formie gotówkowej. Możliwość taka, jak podniosła we wniesionej przez siebie apelacji strona powodowa, istniała także w innych punktach obsługi klienta, jak i poprzez placówkę Poczty Polskiej, w punktach sprzedaży (np. w niektórych sklepach spożywczych) i w placówkach bankowych. Odnosi się to również do powódki, pomimo jej podeszłego wieku.

W związku z dokonaną przez siebie zmianą merytorycznego rozstrzygnięcia Sądu I instancji, Sąd Okręgowy musiał dokonać również zmiany postanowienia o kosztach poniesionych przez strony w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Powództwo wytoczone przez powoda okazało się w całości zasadne. W związku z powyższym, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu strona pozwana musi zwrócić powodowi całość poniesionych przez niego kosztów w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Na koszty poniesione przez stronę powodową złożyła się kwota 30,00 złotych tytułem uiszczonych przez powoda opłaty od pozwu, kwota 17,00 złotych tytułem uiszczonych przez powoda opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 60,00 tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, co dało łącznie kwotę w wysokości 107,00 złotych. Wynagrodzenie pełnomocnika powoda ustalono w oparciu § 6 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, (Dz. U z 2013r., poz.490).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od M. C. na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W. kwotę 192,17 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i dalej z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 107,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

O ustawowych odsetkach za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., za datę początkową przyjmując datę wniesienia pozwu. W związku ze zmianą brzmienia art. 481§2 k.c. i wprowadzenia przez ustawodawcę odsetek za opóźnienie na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015.1830) Sąd Okręgowy od dnia 1 stycznia 2016r. zasądził roszczenie z ustawowymi odsetkami za opóźnienie do dnia zapłaty.

Apelacja wniesiona przez powoda okazała się w całości zasadną. W związku z powyższym, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu strona pozwana musi zwrócić powodowi całość poniesionych przez niego kosztów w postępowaniu apelacyjnym. Na koszty poniesione przez stronę powodową złożyła się kwota 30,00 złotych tytułem uiszczonych przez powoda opłaty od apelacji, a także kwota 120,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, którego wysokość ustalono na podstawie § 2 ust. 1 w zw. z § 10, ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).